

1792**USTAWA**

z dnia 17 grudnia 2001 r.

o zmianie ustawy o pomocy społecznej, ustawy o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży, ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 1. W ustawie z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414, Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 756 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 20, poz. 170, Nr 79, poz. 885 i Nr 90, poz. 1001, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 19, poz. 238 oraz z 2001 r. Nr 72, poz. 748, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 973, Nr 111, poz. 1194 i Nr 122, poz. 1349) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2a:

a) w ust. 1:

— w pkt 2 po wyrazach „z tytułu ubezpieczeń:” dodaje się wyrazy „zdrowotnego określonego w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym,”, a wyrazy „, nie niższą jednak niż zadeklarowana przez te osoby kwota dochodu stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, a jeżeli osoby nie podlegają ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowym — nie niższą od kwoty najniższej podstawy wymiaru składek obowiązujących osoby ubezpieczone na podstawie odrębnych przepisów” zastępuje się wyrazami „potwierdzonym przez urząd skarbowy”,

— w pkt 17 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 18 w brzmieniu:

„18) rencie — oznacza to rentę z krajowego lub zagranicznego systemu ubezpieczeń społecznych.”,

b) w ust. 2 wyrazy „125 zł” zastępuje się wyrazami „204 zł”;

2) w art. 4 w ust. 1:

a) w pkt 1 wyrazy „275 zł” zastępuje się wyrazami „447 zł”,

b) w pkt 2 wyrazy „250 zł” zastępuje się wyrazami „406 zł”,

c) w pkt 3 wyrazy „175 zł” zastępuje się wyrazami „285 zł”,

d) w pkt 4 wyrazy „125 zł” zastępuje się wyrazami „204 zł”;

3) w art. 11:

a) w pkt 1 skreśla się wyrazy „przystępujących do datków do świadczeń,”

b) w pkt 2 na końcu dodaje się wyrazy „macierzyńskich okresowych i jednorazowych,”;

4) w art. 24a w ust. 2 w pkt 1 wyrazy „od 350 zł do 1000 zł” zastępuje się wyrazami „od 408 zł do 1165 zł”;

5) w art. 27:

a) w ust. 1 wyrazy „dwukrotnego dochodu” zastępuje się wyrazami „półtorakrotnego dochodu”, a wyrazy „jest uprawnione do zasiłku pielęgnacyjnego” zastępuje się wyrazami „ma orzeczoną niepełnosprawność wraz ze wskazaniami, o których mowa w art. 6b ust. 3 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 i Nr 160, poz. 1082, z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106, poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 49, poz. 486, Nr 90, poz. 1001, Nr 95, poz. 1101 i Nr 111, poz. 1280, z 2000 r. Nr 48, poz. 550 i Nr 119, poz. 1249 oraz z 2001 r. Nr 39, poz. 459, Nr 100, poz. 1080, Nr 125, poz. 1368 i Nr 129, poz. 1444)”,

b) skreśla się ust. 2b,

c) w ust. 3a skreśla się wyrazy „a także emerytury przyznanej na podstawie przepisów o uprawnieniach do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki lub art. 31b ust. 7,”

d) w ust. 4 w zdaniu wstępnym po wyrazie „osobie” dodaje się wyraz „pełnoletniej”,

e) w ust. 5 wyrazy „250 zł” zastępuje się wyrazami „406 zł”,

f) w ust. 6 w pkt 3 wyrazy „10 zł” zastępuje się wyrazami „18 zł”,

g) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. W przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego wyrównawczego i renty socjalnej zasiłek stały wyrównawczy nie przysługuje.”;

6) w art. 27a:

a) w ust. 1 po wyrazach „z zastrzeżeniem ust.” dodaje się wyrazy „4a i”,

b) w ust. 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Renta socjalna wynosi 406 zł miesięcznie, z zastrzeżeniem ust. 4a.”,

- c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:
„4a. W przypadku zbiegu uprawnień do renty rodzinnej i renty socjalnej kwota renty socjalnej ulega takiemu obniżeniu, aby łączna kwota świadczeń do wypłaty nie przekraczała 200% renty socjalnej. Kwota obniżonej renty socjalnej nie może być niższa niż 50 zł miesięcznie. Jeżeli kwota renty rodzinnej przekracza 200% renty socjalnej, renta socjalna nie przysługuje.”,
- d) w ust. 5 po wyrazie „dochód” dodaje się wyraz „netto”, a po wyrazach „wysokość renty” dodaje się wyrazy „, o której mowa w ust. 3”;
- 7) w art. 28 wyrazy „Osobie, o której mowa w art. 27 ust. 4 pkt 1 oraz w art. 27a ust. 1 i 2,” zastępuje się wyrazami „Osobie samotnej uprawnionej do renty socjalnej lub zasiłku stałego wyrównawczego,”;
- 8) skreśla się art. 29;
- 9) w art. 31:
- a) w ust. 4a w zdaniu pierwszym wyrazy „do dnia ukończenia szkoły podstawowej i gimnazjum, nie dłużej jednak niż do 15 roku życia, a od dnia 1 września 2001 r. nie dłużej niż do 16 roku życia” zastępuje się wyrazami „do 7 roku życia”,
- b) w ust. 4f wyrazy „przysługuje jedno z tych świadczeń — wyższe lub wybrane przez zainteresowanego” zastępuje się wyrazami „gwarantowany zasiłek okresowy nie przysługuje”,
- c) po ust. 5 dodaje się ust. 6—10 w brzmieniu:
„6. Macierzyński zasiłek okresowy przysługuje:
- 1) matce dziecka zajmującej się jego wychowaniem,
  - 2) ojcu dziecka zajmującemu się jego wychowaniem w razie śmierci matki lub porzucenia przez nią dziecka
— w okresie pierwszych 4 miesięcy życia dziecka,
  - 3) osobie, która przyjęła dziecko na wychowanie i wystąpiła do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka,
  - 4) osobie, która przyjęła dziecko na wychowanie w ramach rodziny zastępczej
— w okresie pierwszego roku życia dziecka.
7. Łączny okres pobierania zasiłków w przypadkach, o których mowa w ust. 6, nie może przekroczyć 4 miesięcy, a w przypadku urodzenia dziecka martwego lub jego zgonu okresu 1 miesiąca.
8. Macierzyński zasiłek okresowy ustala się w wysokości różnicy między kwotą równą kryterium dochodowemu osoby samotnie gospodarującej, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, a posiadanym dochodem na osobę w rodzinie, nie niższej jednak niż 50 zł.
9. Macierzyński zasiłek jednorazowy w kwocie 195 zł na każde dziecko urodzone podczas ostatniego porodu przysługuje matce dziecka, a w razie jej śmierci lub porzucenia dziecka przed pobraniem zasiłku osobom, o których mowa w ust. 6 pkt 2—4.
10. Macierzyński zasiłek okresowy i macierzyński zasiłek jednorazowy przysługuje osobom, o których mowa w ust. 6 i 9, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza dochodu na osobę w rodzinie określonego w art. 4 ust. 1.”;
- 10) w art. 31b:
- a) w ust. 1 wyrazy „najniższego wynagrodzenia” zastępuje się wyrazami „zasiłku stałego”,
- b) w ust. 2 wyrazy „dwukrotnie dochód” zastępuje się wyrazami „półtorakrotnie dochód”,
- c) w ust. 3 wyrazy „dwukrotnego dochodu” zastępuje się wyrazami „półtorakrotnego dochodu”;
- 11) w art. 33g w ust. 4 wyrazy „1387 zł” zastępuje się wyrazami „1573 zł”;
- 12) w art. 33p w ust. 2 wyrazy „1387 zł” zastępuje się wyrazami „1573 zł”;
- 13) w art. 35a:
- a) w ust. 1:
— pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) wysokość zasiłku stałego, zasiłku macierzyńskiego jednorazowego i okresowego oraz renty socjalnej,”
— skreśla się pkt 4,
— w pkt 5 wyraz „oraz” zastępuje się przecinkiem, a po wyrazie „wyrównawczego,” dodaje się wyrazy „renty socjalnej i macierzyńskiego zasiłku okresowego,”
- b) skreśla się ust. 5 oraz w ust. 6 skreśla się wyrazy „i w ust. 5”;
- 14) w art. 43 w ust. 2a wyrazy „może zmienić lub uchylić” zastępuje się wyrazami „zmienia lub uchyla”, a po wyrazach „a także” dodaje się wyrazy „może zmienić lub uchylić decyzję administracyjną na niekorzyść strony”.

Art. 2. W ustawie z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. Nr 17, poz. 78, z 1995 r. Nr 66, poz. 334, z 1996 r. Nr 139, poz. 646, z 1997 r. Nr 141, poz. 943 i Nr 157, poz. 1040 oraz z 1999 r. Nr 5, poz. 32) w art. 2 w ust. 1 w pkt 2 wyrazy „przez czas ciąży, porodu i po porodzie” zastępuje się wyrazami „na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414, Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 756 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 20, poz. 170, Nr 79, poz. 885 i Nr 90, poz. 1001, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 19, poz. 238 oraz z 2001 r. Nr 72, poz. 748, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 973, Nr 111, poz. 1194, Nr 122, poz. 1349 i Nr 154, poz. 1792)”.

Art. 3. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 i Nr 160, poz. 1082, z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106, poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 49, poz. 486, Nr 90, poz. 1001, Nr 95, poz. 1101 i Nr 111, poz. 1280, z 2000 r. Nr 48, poz. 550 i Nr 119, poz. 1249 oraz z 2001 r. Nr 39, poz. 459, Nr 100, poz. 1080, Nr 125, poz. 1368 i Nr 129, poz. 1444) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) o niepełnosprawności przed ukończeniem 16 roku życia.”;

2) w art. 2 w pkt 3 skreśla się wyrazy „o charakterze ogólnokrajowym”;

3) w art. 4 po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Przepisów ust. 1—5 nie stosuje się do osób, które nie ukończyły 16 roku życia.”;

4) po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu:

„Art. 4a. 1. Osoby, które nie ukończyły 16 roku życia zaliczane są do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku.

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, kryteria oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia.”;

5) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6. 1. Powołuje się zespoły orzekające o niepełnosprawności:

1) powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności — jako pierwsza instancja,

2) wojewódzkie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności — jako druga instancja.

2. Właściwość miejscową powiatowego i wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności ustala się według miejsca stałego pobytu w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych.

3. Właściwość miejscową zespołu orzekającego o niepełnosprawności ustala się według miejsca pobytu w przypadku osób:

1) bezdomnych,

2) przebywających poza miejscem stałego pobytu ponad dwa miesiące ze względów zdrowotnych lub rodzinnych,

3) przebywających w zakładach karnych i poprawczych,

4) przebywających w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej.

4. W przypadku osób, o których mowa w ust. 3 pkt 2—4, zespół orzekający o niepełnosprawności jest obowiązany przesłać zawiadomienie o wydanym orzeczeniu do powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności właściwego zgodnie z ust. 2.”;

6) po art. 6 dodaje się art. 6a—6c w brzmieniu:

„Art. 6a. 1. Starosta w ramach zadań z zakresu administracji rządowej powołuje i odwołuje powiatowy zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności, zwany dalej «powiatowym zespołem», po uzyskaniu zgody wojewody oraz przedkłada wojewodzie informacje o realizacji zadań.

2. Wojewoda po zasięgnięciu opinii starostów ustala obszar działania powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności, który może obejmować swoim zasięgiem więcej niż jeden powiat, oraz siedziby wyjazdowych składów orzekających w powiatach, w których nie powołano powiatowego zespołu.

3. Powiatowy zespół działający w mieście na prawach powiatu może być nazwany «miejskim zespołem do spraw orzekania o niepełnosprawności». Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

4. Wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności, zwany dalej «wojewódzkim zespołem», powołuje i odwołuje wojewoda.

Art. 6b. 1. Powiatowe zespoły orzekają na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego albo na wniosek ośrodka pomocy społecznej.

2. Ośrodki pomocy społecznej mogą uczestniczyć na prawach strony w sprawach, w których orzekają powiatowe zespoły.

3. W orzeczeniu powiatowego zespołu, poza ustaleniem niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, powinny być zawarte wskazania dotyczące w szczególności:

- 1) odpowiedniego zatrudnienia uwzględniającego psychofizyczne możliwości danej osoby,
- 2) szkolenia, w tym specjalistycznego,
- 3) zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej,
- 4) uczestnictwa w terapii zajęciowej,
- 5) konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby,
- 6) korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,
- 7) konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji,
- 8) konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- 9) spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602, Nr 123, poz. 779 i Nr 160, poz. 1086, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 133, poz. 872, z 1999 r. Nr 106, poz. 1216, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 483 i Nr 53, poz. 649 oraz z 2001 r. Nr 27, poz. 298, Nr 106, poz. 1149, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1371, Nr 129, poz. 1444 i Nr 130, poz. 1452).

Art. 6c. 1. Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych sprawuje nadzór nad orzekaniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności poprzez:

- 1) kontrolę prawidłowości i jednolitości stosowania przepisów, standardów i procedur postępowania w sprawach dotyczących orzekania o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności,
  - 2) szkolenie zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności.
2. Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w wyniku stwierdzonych w postępowaniu kontrolnym nieprawidłowości może wnosić:
- 1) do organu, który powołał zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności, o odwołanie członków zespołu odpowiedzialnych za stwierdzone nieprawidłowości,
  - 2) do wojewody o cofnięcie zgody na powołanie powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności i ustalenie siedzib wyjazdowych składów orzekających.
3. Wojewoda pełni bezpośredni nadzór nad powiatowymi zespołami poprzez:
- 1) kontrolę prawidłowości i jednolitości stosowania standardów postępowania w sprawach dotyczących orzekania o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności,
  - 2) analizę sporządzanych informacji zbiorczych o realizacji zadań powiatowych zespołów.
4. Wydatki związane z tworzeniem i działalnością zespołów, o których mowa w art. 6 ust. 1, są pokrywane z budżetu państwa.
5. Od orzeczenia wojewódzkiego zespołu przysługuje odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych w terminie 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem wojewódzkiego zespołu, który orzeczenie wydał. Jeżeli wojewódzki zespół uzna, że odwołanie zasługuje w całości na uwzględnienie, wydaje orzeczenie, w którym uchyla lub zmienia zaskarżone orzeczenie. Postępowanie w sprawach odwołań jest wolne od kosztów i opłat sądowych.
6. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) szczegółowe zasady orzekania o stopniu niepełnosprawności, uwzględniając w szczególności tryb postępowania przy orzekaniu oraz skład i sposób powoływania i odwoływania członków, a także sposób działania zespołów orzekających o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności,
  - 2) rodzaj i zakres wymaganych kwalifikacji członków zespołów orzekających oraz tryb postępowania przy wydawaniu zaświadczeń uprawniających do orzekania o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności, uwzględniając w szczególności konieczność zapewnienia specjalistycznych kwalifikacji odpowiednich do zakresu orzekania,
  - 3) minima programowe dla szkoleń specjalistów powoływanych do zespołów orzekających oraz sposób wyboru ośrodków szkoleniowych upoważnionych do prowadzenia szkoleń, kierując się koniecznością

- zapewnienia właściwego poziomu kształcenia, w tym odpowiedniego poziomu wiedzy specjalistycznej,
- 4) standardy w zakresie kwalifikowania i postępowania dotyczącego orzekania o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności,
  - 5) wzory i terminy składania informacji, o których mowa w art. 6a ust. 1 i art. 6c ust. 3 pkt 2,
  - 6) wzór legitymacji dokumentującej niepełnosprawność oraz organy uprawnione do jej wystawiania, kierując się koniecznością zapewnienia jednolitości wydawanych legitymacji.
7. W przypadku gdy osoba niepełnosprawna posiada prawo jazdy lub pozwolenie do kierowania tramwajem, zespół orzekający o niepełnosprawności zawiadamia o wydaniu orzeczenia organ właściwy w sprawach wydawania uprawnień do kierowania pojazdami.”;
- 7) w art. 22 w ust. 1 po wyrazach „wynagrodzeń pracowników” dodaje się wyraz „niepełnosprawnych”;
  - 8) w art. 26 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. Umowy z pracodawcą, którym jest starosta, zawiera Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.”;
  - 9) w art. 28 w ust. 2 po wyrazie „stwierdza” dodaje się wyrazy „na wniosek pracodawcy”;
  - 10) art. 35a otrzymuje brzmienie:
„Art. 35a. 1. Do zadań powiatu należy:
    - 1) opracowywanie, zgodnych ze strategią rozwoju województwa, projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
      - a) rehabilitacji społecznej,
      - b) rehabilitacji zawodowej i zatrudniania,
      - c) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych,
    - 2) współpraca z instytucjami administracji rządowej i samorządowej w opracowywaniu i realizacji programów, o których mowa w pkt 1,
    - 3) udostępnianie na potrzeby Pełnomocnika i samorządu województwa oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie uchwalonych przez radę powiatu programów, o których mowa w pkt 1, oraz rocznej informacji z ich realizacji,
    - 4) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności,
    - 5) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa,
    - 6) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób,
    - 7) dofinansowanie:
      - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
      - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
      - c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
      - d) likwidacji barier architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, w komunikowaniu się i technicznych,
      - e) budowy, rozbudowy i modernizacji obiektów służących rehabilitacji,
    - 8) finansowanie w części lub całości kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej,
    - 9) pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie oraz przekwalifikowanie,
    - 10) kierowanie osób niepełnosprawnych, które wymagają specjalistycznego programu szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej, do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej,
    - 11) współpraca z organami rentowymi w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów,
    - 12) doradztwo organizacyjno-prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne,
    - 13) współpraca z właściwym terenowo inspektorem pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych.
2. Zadania, o których mowa w ust. 1:
- 1) w pkt 1 lit. a) i c) oraz w pkt 6 w części dotyczącej rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, a także w pkt 4, 5, 7 i 8 — są realizowane

- przez powiatowe centra pomocy rodzinie,
- 2) w pkt 1 lit. b) i c) oraz w pkt 6 w części dotyczącej rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, a także w pkt 9—13 — są realizowane przez powiatowe urzędy pracy.
3. Rada powiatu w formie uchwały określa zadania, na które przeznaczają środki określone w art. 48 ust. 1 pkt 1, z uwzględnieniem planu finansowego Funduszu stanowiącego załącznik do ustawy budżetowej.
4. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje zadań, o których mowa w ust. 1, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, uwzględniając w szczególności wymagania, jakie powinny spełniać podmioty ubiegające się o dofinansowanie tych zadań, a także tryb postępowania i zasady ich dofinansowania ze środków Funduszu.”;
- 11) skreśla się art. 35b;
- 12) w art. 35c:
- a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,
- b) w ust. 1 wyraz „starostowie” zastępuje się wyrazami „zarządy powiatów”,
- c) po ust. 1 dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
- „2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady sporządzania sprawozdań rzeczowo-finansowych o zadaniach zrealizowanych ze środków Funduszu oraz wniosków do planu finansowego tego Funduszu, o których mowa w ust. 1, uwzględniając w szczególności terminy i sposoby ich przedstawiania oraz wzór tego wniosku i sprawozdania, a także zasady i sposoby rozliczeń finansowych samorządu z Funduszem w zakresie wykorzystania środków, w tym zwrotu niewykorzystanych środków.”;
- 13) w art. 36 w ust. 1 po wyrazie „Niepełnosprawnych” dodaje się wyrazy „i powiatów”;
- 14) w art. 46 po pkt 8 dodaje się pkt 8a w brzmieniu:
- „8a) odsetki od środków, o których mowa w art. 48 ust. 1,”;
- 15) w art. 48:
- a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
- „1a. Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych może przekazać powiatom dodatkowe środki po zatwierdzeniu ich wysokości przez Radę Nadzorczą tego Funduszu na realizację zadań, w szczególności na utworzenie i działalność warsztatów terapii zajęciowej i zakładów aktywności zawodowej.”,
- b) w ust. 2 wyrazy „przedstawiania sprawozdań z wykorzystania środków Funduszu” zastępuje się wyrazami „zasady ustalania maksymalnych wysokości kwot zobowiązań przypadających do wypłaty na dany rok”,
- c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Algorytm, o którym mowa w ust. 1, powinien uwzględniać w szczególności liczbę mieszkańców, liczbę osób niepełnosprawnych i liczbę uczestników funkcjonujących warsztatów terapii zajęciowej w powiecie oraz kwotę przewidzianą w planie finansowym Funduszu na dany rok na realizację przez samorządy zadań, kwotę zobowiązań finansowanych ze środków Funduszu z tytułu realizacji umów zawartych do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok, dla którego jest obliczana wysokość środków.”;
- 16) w art. 51:
- a) w ust. 3 skreśla się pkt 7 i 8,
- b) po ust. 3a dodaje się ust. 3b w brzmieniu:
- „3b. Zadania Zarządu, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 4, nie dotyczą środków, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1.”;
- 17) w art. 54 w pkt 2 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
- „3) koszty obsługi zadań realizowanych przez samorządy powiatowe w wysokości faktycznie poniesionej, nie więcej niż 2% środków wykorzystanych na realizację zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1.”
- Art. 4.** W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 26, poz. 228, Nr 60, poz. 636, Nr 72, poz. 802, Nr 78, poz. 875 i Nr 110, poz. 1256, z 2000 r. Nr 9, poz. 118, Nr 95, poz. 1041, Nr 104, poz. 1104 i Nr 119, poz. 1249 oraz z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 39, poz. 459, Nr 72, poz. 748, Nr 100, poz. 1080, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194 i Nr 130, poz. 1452) wprowadza się następujące zmiany:
- 1) w art. 18:
- a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
- „5. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób pobierających zasiłek stały lub gwarantowany zasiłek okresowy z pomocy społecznej stanowi kwota zasiłku stałego z pomocy społecznej, z zastrzeżeniem ust. 9.”,
- b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:
- „5a. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób sprawujących opiekę nad dzieckiem wymagającym stałej pielęgnacji lub nad ciężko chorym członkiem rodziny oraz osób przebywających na urlopie wychowawczym stanowi

kwota zasiłku stałego z pomocy społecznej, z zastrzeżeniem ust. 9.”;

2) w art. 22 w ust. 4 wyrazy „z uwzględnieniem art. 112 ust. 2” zastępuje się wyrazami „z uwzględnieniem art. 112 ust. 2 i 3”;

3) w art. 112 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
„3. W roku 2002 stopa procentowa, o której mowa w art. 22 ust. 4, wynosi 0,1% podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne.”

Art. 5. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 70, poz. 774, Nr 72, poz. 801 i 802 i Nr 106, poz. 1215, z 2000 r. Nr 2, poz. 26, Nr 9, poz. 118, Nr 19, poz. 238, Nr 56, poz. 678 i Nr 84, poz. 948 oraz z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 85, poz. 924, Nr 89, poz. 968 i Nr 111, poz. 1194) w art. 87 w ust. 4 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Zasady tej nie stosuje się również, jeżeli podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowiła kwota zasiłku stałego z pomocy społecznej.”

Art. 6. 1. Do gwarantowanego zasiłku okresowego oraz składek na ubezpieczenie społeczne, o których mowa w art. 31b ust. 2 i 3 ustawy wymienionej w art. 1 niniejszej ustawy, przyznanych do dnia wejścia w życie ustawy stosuje się dotychczasowe przepisy, z wyjątkiem art. 31 ust. 4f ustawy wymienionej w art. 1 niniejszej ustawy.

2. Do zasiłku stałego przyznanego do dnia wejścia w życie ustawy stosuje się dotychczasowe kryterium dochodowe, a aktualne zaświadczenia lekarskie o stanie zdrowia dziecka dla ustalenia prawa do zasiłku pielęgnacyjnego obowiązują przez okres, na jaki zostały wydane, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2002 r.

Art. 7. Pomoc materialną, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy wymienionej w art. 2 niniejszej ustawy, przyznaną do dnia wejścia w życie ustawy realizuje się według dotychczasowych przepisów.

Art. 8. Do czasu powołania, na podstawie art. 6 i 6a ustawy, o której mowa w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zespołów orzekających o niepełnosprawności działają dotychczasowe zespoły orzekające o stopniu niepełnosprawności.

Art. 9. Członkowie zespołów orzekających powołani do zespołów na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów obowiązani są do uzyskania, w okresie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, zaświadczeń uprawniających do orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 6c ust. 6 ustawy wymienionej w art. 3 niniejszej ustawy.

Art. 10. Do czasu wydania rozporządzenia, o którym mowa w art. 4a ust. 2 ustawy wymienionej w art. 3 niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 11. Umowy cywilnoprawne zawarte przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów ustawy, wymienionej w art. 3 niniejszej ustawy, w zakresie zadań, o których mowa w art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. b)—e) ustawy wymienionej w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zachowują moc do czasu zakończenia ich realizacji.

Art. 12. Sprawy wszczęte, a niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy, podlegają rozpatrzeniu na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów ustawy wymienionej w art. 3 niniejszej ustawy.

Art. 13. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*